

שיעור מספר 1
25 - 31 מרץ

שמעון כיפא, האיש

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: לוקס 11-1:5; מתי 17-13:16; מתי 33-22:14; לוקס 62-54-33-22; אל הגלטים 14-11:2.

פסוק לשינון: "אולם בְּשִׂרָאָה אֶת הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת פָּחַד וְהַחֵל לִשְׁקֵעַ. הוּא צֶעֶק: 'אֲדוֹנָי, הֲצַל אוֹתִי! מִיַּד הַזִּשְׁיט יִשׁוּעַ אֶת יָדוֹ, הַחֲזִיק בּוֹ וְאָמַר לוֹ: 'קִטְן אֱמוּנָה, מְדוּעַ עָלָה סִפְּךָ בְּלִבְךָ?' " (מתי 14:30,31).

שמעון כיפא הוא המחבר של שתי האיגרות הנושאות את שמו ראשונה ושנייה לפטרוס (כיפא בלטינית). הוא היה אחד מהתלמידים הראשונים של ישוע, שהיה עם ישוע בתקופת שירותו בעולם והיה אחד מהתלמידים הראשונים שראו את הקבר שלו ביריחו. לכן, לכיפא היה ניסיון עשיר ממנו יכול היה לכתוב אגרות רבות עוצמה בהשראת רוח הקודש. "לא אֶחָד מֵאֲנָדוֹת מְחַכְמוֹת הִלְכְנוּ כִּיפָא הוֹדְעָנוּ לָכֵן אֶת גְּבוּרַת אֲדוֹנֵנוּ יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ וְאֶת בּוֹאוֹ, אֲלָא בְּמוֹ עֵינֵינוּ רָאִינוּ אֶת גְּדֻלָּתוֹ" (פטרס 16:1).

כיפא מופיע לעיתים קרובות בבשורות, כאשר ניצחונותיו וכישלונותיו חשופות לכל. הוא היה הדובר של התלמידים ביחס ההדדי שלהם עם ישוע. אחרי תחייתו ועלייתו לשמים, שמעון כיפא הפך למנהיג בולט מאוד. ספר מעשי השליחים וכך גם איגרת אל הגלטים מדברים עליו. אך חשוב מכך, כיפא ידע מה זה לטעות, להסלח, ולצעוד קדימה באמונה ועונה. מאחר שהתנסה בחסד אלוהים בעצמו, לכיפא מעביר לכולנו בקול רם וברור שגם אנו צריכים להתנסות באותו חסד.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-31 במרץ.

לך נא ממני!

אנו פוגשים בשמעון כיפא בפעם הראשונה בהיותו דייג בכינרת (מתי 18: 4, מרקוס 1: 16, ולוקס 11-5: 1). הוא עבד כל הלילה ולא הצליח לדוג ולו אף דג אחד. אבל אז הוא וחבריו הקשיבו לציווי של ישוע וחזרו לאגם לנסות את מזלם בשנית. שמעון וחבריו נדהמו כשראו את יבול הדגים הגדול כל כך עד כי סירותיהם איימו לטבוע. מה עבר בראשם אחרי הנס הזה?

קראו לוקס 9: 1-5. מה אומרות מילותיו של שמעון כיפא לישוע בפסוק 8 על עצמו? איזו תובנות אנו מוצאים לגבי המצב הרוחני שלו?

כיפא ודאי התרשם ממה שידע על ישוע. אפילו לפני הנס, בשעה שישוע אמר לקבוצה להטיל שוב את הרשת לים, כיפא - למרות שהיה ספקן לאחר לילה כל כך קשה ללא הצלחה בדיג, - אמר בכל זאת " ועלִי דְבַרְךָ אֶטִיל אֶת הַרְשָׁתוֹת. " (פסוק 5). נראה שכיפא ידע משהו עודות ישוע כבר, ויידע זה דחף אותו לציית. לפי הראיות שעולות מן הכתוב נראה שכיפא כבר היה עם ישוע זמן מה לפני המאורע הזה. יתכן ורמז כלשהו נמצא בלוקס 3: 5, המדבר על מה שקרה לפני הנס עם הדגים. "הוא נִכְנַס אֶל אַחַת הַסִּירוֹת, אֶל זו שֶׁל שְׁמַעוֹן, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְשׁוֹט מֵעַט מִן הַחוּף. אַחֲרַי כֵּן יָשַׁב וְלָמַד אֶת הָעָם מִתּוֹךְ הַסִּיכָה. " יתכן שהמילים של ישוע הן אלו שנגעו כה עמוק בלבו של כיפא.

למרות זאת, אחרי הנס, כיפא חש במשהו נוסף שהיה לישוע. היה זה משהו קדוש כנגד מצבו כאדם חוטא. ההכרה בחטאו ורצונו להביע זאת באופן פומבי, מראה עד כמה מוכן היה לקבל את ישוע. לא פלא שהוא נקרא להיות תלמידו של ישוע! למרות כל הטעויות שעשה, ולא מעט, כיפא היה אדם רוחני שהיה מוכן ללכת אחרי האדון, ויהי מה.

קראו לוקס: 11. מה העקרון המכריע בפסוק זה? מה הפסוק הזה אומר לנו לגבי ההתחייבות שישוע מבקש מאיתנו? הדייגים הללו היו מוכנים לעזוב את הכל, אפילו כשרשתותיהם היו מלאות- מה זה אומר לגבינו?

וידוי המשיח

אחד מהרגעים המכריעים בחייו של ישוע עליי אדמות היה בדו-שיח עם כיפא. ישוע בדיוק סיים לחלוק על כמה סופרים ופרושים שרצו לנסות אותו ודרשו שייתן להם אות שיעיד על זהותו האמיתית (ראה מתי 4: 1-16). לאחר מכן, כשהיה לבד עם תלמידיו, ישוע דיבר על שני הניסים שעשה מוקדם יותר כאשר האכיל אלפי נפשות עם כמה כיכרות לחם ודגים אחדים. הוא דיבר על זה כדי להזהיר את התלמידים "מִשְׁאֹר הַפְּרוֹשִׁים וְהַצְּדוּקִים" (מתי 11: 16).

קראו מתי 17-13:16. מה קורה פה? מה המשמעות של דברי כיפא לישוע?

בפסוקים אלו אנו רואים שכיפא דיבר באומץ רב על אמונתו בישוע. וברור לנו ממתי 20: 16 שהווידי של כיפא על משיחיות ישוע הייתה משותפת לכל התלמידים כאחד. זו הייתה נקודת מפנה בשירותו של ישוע, אפילו שלתלמידים - וביניהם נכלל גם שמעון כיפא - היה עוד הרבה מה ללמוד.

התלמידים עדיין ציפו שהמשיח ימלוך על ישראל. על אף שבמשך זמן רב הסתיר מהם ישוע את תוכניתו, הם האמינו שהוא לא יישאר לאורך זמן בדלותו ובאלמוניותו; העת שבה הוא יכונן את מלכותו עומדת לבוא. מעולם לא עלתה בדעתם המחשבה ששנאת הכהנים והרבנים לא תשכך, שהמשיח יימאס בידי עמו, יורשע כמשיח שקר וייצלב כפושע. אך שעתם של כוחות האופל משמשה וקרבה, וישוע חייב לגלות לתלמידיו את העימות העומד לפנייהם. הוא היה עצוב בזמן שציפה לשעת המבחן (אלן ווייט, חמדת הדורות פרק 45).

ברגע שהתלמידים הודו שישוע הוא המשיח, ישוע מתחיל לספר להם שהוא יסבול וימות (ראה מתי 23: 21-16), רעיון שכיפא לא מוכן לקבל. כיפא אפילו "גוער" בישוע, וישוע פונה עליו ואומר "סור מלִפְנֵי, שָׁטָן" (מתי 23: 16). הערה זו היא אחת ההערות הכי נוקשות שישוע אמר אי פעם בשנות כהונתו. אף על פי כן, ישוע אמר לו את זה לטובתו. המילים של כיפא גילו את משאלות ליבו, את הגישה האנוכית לגבי הדברים שהוא רצה. ישוע היה חייב לעצור אותו מבעוד מועד (ולמרות שפנייתו של ישוע הייתה לשטן בכלל, שמעון כיפא קלט את המסר). כיפא צריך היה לדעת שסבל יהיה מנת חלקו בעבודתו עבור האדון. כתביו האחרונים יותר מגלים שהוא למד את הלקח.

**באיזו תכיפות משאלות לבך מתנגשות במה שאתה יודע שאלוהים רוצה שתעשה?
כיצד אתה מחליט מה לעשות במצבים כאלה?**

הליכה על המים

בזמן שהות התלמידים עם ישוע, התלמידים ראו דברים חריגים מאוד וכמה דברים ממה שהם ראו כתובים לנו במתי 13-33: 14, מרקוס 52-30: 6, ויוחנן 21-1: 6. ישוע השתמש בחמש כיכרות לחם ושני דגים כדי להאכיל יותר מחמשת אלפים אנשים. שוב, מה מה עבר בראשם אחרי שחוו ניסיון כזה?

קראו מתי 14: 22-33. מה המסר המכריע שאנו יכולים לשאוב מן הסיפור הזה שבבילנו, שיעזור לנו בהליכתנו האישית עם האדון?

כשהתלמידים ראו את ישוע מאכיל את המון העם, הם ראו את כוחו של ישוע בצורה יוצאת דופן. הייתה לו ריבונות אמיתית על עולם הטבע. זה היה כנראה מה שעזר לכיפא לבקש את בקשתו האמיצה, או אפילו מופרזת: **"אֲדֹנָי, אִם אַתָּה הוּא, צַוֵּנִי לָבוֹא אֵלַיךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם."** (מתי 14: 28).

איזו הבעת אמונה מרשימה!

ישוע הכיר באמונתו וקרא לכיפא לבוא, ואכן הוא נענה לקריאה - עוד הבעת אמונה. דבר אחד הוא ללכת על המים בעוד המים רגועים, אך כיפא הלך על המים במהלכה של סערה.

הלקח הרגיל הוא מה שקורה כשאנו מסירים את מבטנו מישוע. אך יש עוד לקח. כיפא בטח בישוע, אם לא היה כך הוא לא היה מבקש מישוע את הבקשה שביקש ומבצע את מה שצווה עליו אחרי כן. אך, ברגע שהוא אכן עשה את מה שצווה לעשות, הוא נמלא בפחד והחל לשקוע.

מדוע? האם לא יכול היה ישוע להחזיק את כיפא למרות פחדו? בכל זאת, ישוע נתן לכיפא להגיע לנקודה שבה הוא לא יוכל לעשות דבר מלבד לזעוק בחוסר אונים, **"אֲדֹנָי, הִצַּל אוֹתִי!"** (מתי 14: 30). מיד ישוע הושיט את ידו בדיוק כפי שכיפא ביקש שיעשה. עצם העובדה ש**"מִיַּד הוֹשִׁיט יֵשׁוּעַ אֶת יָדוֹ, הַחֲזִיק בּוֹ"** (מתי 14: 31), כאשר יכול היה ישוע פשוט לעזור לו לצוף בלי שום מגע פיזי, בטח עזרה לכיפא להבין עד כמה הוא היה צריך ללמוד להיות תלוי בישוע.

ייתכן שיש לנו הרבה אמונה, ואנו בוטחים בכוח אלוהים, אך כשהמצב מפחיד, עלינו לזכור את המילים של ישוע לכיפא: "קִטְּן אֲמוּנָה, מִדּוּעַ עָלָה סִפְּךָ בְּלִבְךָ?" (מתי 14: 31).

כיפא מתכחש לאדונו

קרא לוקס 62-63, 31-33, 54-55. אלו לקחים ניתן ללמוד מכשלונותיו של כיפא?

הכוונות של כיפא היו טובות. למעשה, הוא הראה יותר אומץ משאר התלמידים. הוא עקב אחרי ישוע כדי לראות מה יקרה לו. אך דווקא ברצונו לעקוב אחריו הוא החליט לשמור בסוד את זהותו. הפשרה הזו, הסטייה מהדרך הנכונה, היא זו שגרמה לו להכחיש את האדון שלושה פעמים, בדיוק כפי שישוע הזהיר אותו שיקרה. הסיפור של כיפא הינו לקח עצוב על כמה הרס יכולה פשרה להביא עימה. כפי שאנו יודעים, ההסטוריה המשיחית מרובה בהשלכות נוראות שקורות כשמאמינים מגיעים לפשרה על אמיתות חשובות. למרות שהחיים עצמם כוללים פשרות, ולפעמים אנו קרואים לעשות משא ומתן, עלינו לעמוד איתנים באמיתות חשובות ומכריעות. כעם אלוהים, עלינו לדעת על אילו דברים אנו לא יכולים להתפשר, יהיו הנסיבות אשר יהיו (ראה, למשל, התגלות 12: 14).

לפי אלן ג'י. ווייט, הפשרה וכישלון של כיפא התחילו בגת שמני כאשר במקום להתפלל, החליט לישון, ולכן לא היה מוכן רוחנית למאורעות שקרו אחרי כן. אם היה שוקד בתפילה, כתבה אלן ווייט בספרה חמדת הדורות, "הוא לא היה מתכחש לאדונו". אכן כיפא נכשל קשות, אך כגודל כישלונו, חסדו של אלוהים גבר הרבה יותר. "אֶבְל הֵיכָן שֶׁהִתְרַבָּה הַחֲטָא, הַחֶסֶד שֶׁפַּע עוֹד יוֹתֵר." (אל רומים 5: 20). הסליחה של ישוע היא זו שעשתה מכיפא אחד מהמנהיגים הגדולים של הקהילה המשיחית ההחלוצית. מה עצום הלקח על חסדו העשיר של אלוהים. מה עצום הלקח שלמרות הכשלונות שלנו, עלינו לצעוד קדימה באמונה!

אכן, כיפא ידע מה זה להיות נסלח. הוא הכיר מניסיונו אישי את מהות הבשורה מכיוון שהוא התנסה, לא רק במציאות האנושית החוטאת, אלא גם בעומקה העצום של אהבת אלוהים וחסדו כלפי החוטאים.

כיצד נלמד לסלוח לאלה שאכזבו אותנו קשות, כשם שכיפא אכזב את ישוע?

כיפא כמנהיג קהילה

במשך זמן כהונתו של ישוע כיפא התנהג כמנהיג השניים-עשר. היה הוא זה שדיבר בעד התלמידים וכשמתי עורך את רשימת התלמידים, הוא אומר "הראשון שָׁמְעוּן הַמְכִּיָּה כִּיפֵא" (מתי 2: 10). לכיפא גם היה חלק נכבד בקהילה החלוצית. היה זה כיפא שזים את מינויו של שליח נוסף במקומו של יהודה איש קריות, שהסגיר את ישוע (מעשי השליחים 15-25: 1). בחג השבועות היה זה כיפא שהסביר לקהל הרב שהם חוו את הבטחת רוח הקודש שצלח על עם ה' (מעשי השליחים 14-36: 2). היה זה כיפא שנעצר על כך שדיבר על תחיית המתים ודיבר בפני הכהן הגדול ומנהיגי העם (מעשי השליחים 12-1: 4). היה זה כיפא שהלך לקורנליוס, הגוי הראשון שהוכר כתלמיד ישוע. והיה זה כיפא אשר שאול השליח ביקר במשך 15 ימים כשהגיע בפעם הראשונה לירושלים מאז שחזר בתשובה (אל הגלטים 18: 1). ואכן, כששאול השליח מתאר את מעגל החסידים של ישוע בירושלים בזמנו, הוא מזהה שלוש "עמודי תווך" בקהילה: כיפא, יעקב אחי ישוע, ויוחנן התלמיד האהוב (אל הגלטים 9: 2).

קרא אל הגלטים 19-18: 1; 14-11, 9: 2. מה פסוקים אלה אומרים על כיפא, אפילו בתפקידו הבולט בקהילה החלוצית?

אפילו בהיותו מנהיג קהילה, וכתלמיד שחווה קריאה ברורה מאת ה' (ישוע אמר לכיפא "רעה את צאני [יוחנן 17: 21]), ואפילו שקיבל את החזון עם המסר "שְׁלֵא לְקָרָא לְשׁוּם אָדָם 'שְׁקוּץ' או 'טָמֵא'" (מעשי השליחים 10: 28), לכיפא עוד היו דברים חשובים ללמוד.

בימייה הראשונים של הקהילה, כמעט וכל המאמינים היו יהודים, וכמה מהם היו קנאים לתורה (מעשי השליחים 20: 21). בפרשנותם לתורה, הייתה זו בעיה להסב סביב שולחן אחד ולאכול עם גוים, שכן אלה היו נחשבים לטמאים. כאשר כמה מאמינים יהודים באו מיעקב לירושלים, כיפא הפסיק לאכול עם הגויים באנטיוכיה. עבור שאול השליח, התנהגות זו הוותה מתקפה ישירה על הבשורה. הוא ראה במעשי כיפא צביעות גלויה ולא חשש להתעמת איתו על כך. למעשה, שאול השליח ניצל את ההזדמנות כדי לדבר על נקודת המפתח של האמונה המשיחית: הצדקה על ידי האמונה (אל הגלטים 16-14: 2).

למרות שקיבל את קריאתו מאת ה', היו לכיפא כמה נקודות באופיו שהיה צריך לתקן. כיצד אנו מגיבים כאשר אחרים רוצים להראות לנו נקודות לתיקון בנו?

נקודות למחשבה

אלן ג'י. ווייט, "The Call by the Sea," pp. 244–251, *The Desire of Ages*,
 "A Night on the Lake," 5 pp. 377 - 382.

מהודאתו הראשונה של הדייג על חטאו ועד להכרזתו האמיצה "אתה המשיח, בן אלהים תיים!" (מתי 16: 16) להכחשת האדון הנוראה ואפילו עד ניצחונותיו וטעויותיו כמנהיג קהילה, כיפא היה דמות חשובה. לכן, תחת ההשראה המושלמת של רוח הקודש, הוא היה יכול לכתוב מה שכתב, לא רק מתוך מידע תאורטי, אלא בנוסף על כך מניסיון אישי. הוא לא רק הכיר את חסדו המושיע של המשיח, אלא גם הכיר את חסדו המשנה שלו: "לפני כישלונו הגדול [של כיפא] תמיד היה הוא נועז ורודני, מתפרץ בדיבורו מתוך דחף אימפולסיבי של הרגע. תמיד היה מוכן לתקן אחרים ולהביע את דעתו אפילו לפני שהיה ברור לו בעצמו מה רצה להגיד מלחתחילה. אך כיפא השתנה, והכיפא השני - שחזר בתשובה - היה שונה ביותר מהכיפא הקודם, הפזיז והנמהר. אף על פי ששמר על הלהט שאפיין אותו גם בעבר, חסדו של המשיח הסדיר את להטו. במקום להיות פזיז, בטוח בעצמו ומרומם, הוא היה רגוע, שלוו ומישהו שניתן ללמד אותו. אז רק יכל לרעות את צאן המשיח." (Ellen G. White, *Testimonies for the 9 Church*, vol. 5, pp. 334, 335).

מי מאיתנו לא יכול להזדהות באיזשהו מקום עם כיפא? מי לא עמד לעיתים באומץ על אמונתו? ומי לעיתים לא נכשל חרצות?

שאלות לדיון:

1. מה אומר לנו על חסד אלוהים על זה שאפילו אחרי הכחשתו המבישה על ישוע, כיפא עדיין לקח חלק חשוב לא רק בקהילה הראשונה אלא גם באמונה המשיחית לאורך כל הדורות? (אחרי הכל, הוא אפילו כתב חלק מהברית החדשה.) אילו לקחים אנו יכולים ללמוד מהשיקום שלו לגבי כיצד עלינו לנהוג עם אלה שבדרכם שלהם נכשלו ואכזבו את האדון?
2. בכיתה, דונו יותר על הסכנות שיש לקהילה שמתפשרת. כיצד אפשר לדעת באילו דברים אפשרי לעשות משא ומתן ובאילו דברים אין אנו יכולים להתפשר, למרות הנסיבות יהיו אשר יהיו? אלו דוגמאות של פשרות אנו יכולים למצוא בהיסטוריה של הקהילה שהביאו לידי אסון? אלו לקחים נוכל ללמוד מהמקרים הללו?
3. כיפא למד כמה לקחים בדרך הקשה. כיצד נוכל ללמוד את הלקחים שצריכים ללמוד באופן פשוט יותר מהדרך שבה למד כיפא?